

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um sveitfesti þurfalings. 109
23. okt.

Borgarstjórinn í Reykjavík hefir áfrýjað til stjórnarráðsins úrskurði yðar, herra sýslumaður, dags. 28. mars þ. á., sem ákveður, að Skilmannahreppur í Borgarfjarðarsýslu skuli vera laus við að endurgjalda Reykjavíkurkaupstað sveitarstyrkveittan Guðlínu nokkurri Helgadóttur.

Málavextir eru þessir:

Guðlín þessi bjó í Reykjavík með Guðvarði nokkrum Vigfússyni, voru þau ógift og áttu samau 7 börn í ómegð, er hjá þeim voru. Vorið 1912 veiktist maðurinn, og varð heimili þeirra bjargþrota og leituðu þau þá sveitarstyrks. Var æfiferilsskýrsla þeirra beggja, Guðvarðar og Guðlínar, tekin af bæjarfógetanum í Reykjavík 18. júní f. á., og daginn eftir er heimilinu veittur 40 kr. fátækrastrykur, en hann er talinn veittur Guðvarði einum, og krafði borgarstjóri framfærsluhrepp hans, Villingaholtshrepp í Árnessýslu, um endurgjald á þeim styrk að tveim þriðju. En hreppsnefnd þess hrepps neitaði að greiða nema $\frac{1}{3}$ af styrknum, og sýslumaðurinn í Árnessýslu úrskurðaði 6. febrúar þ. á., að Villingaholtshreppur skyldi vera laus við að endurgreiða meira af styrk þessum. Rökstyður hann þenna úrskurð sinn m. a. svo sem hjer segir:

»Það er ljóst, eins og hjer stendur á, að fátækrastrykurinn til handa Guðvarði Vigfússyni hefir aðallega verið veittur til framfærslu óskilgetinna barna hans, en skyldan til að framfæra þau hvíldi á móðurinni, með því að meðlag með þeim af hálfu barnsföður hefir eigi verið löglega ákveðið. Eins og háttað var sambandi þeirra Guðvarðar og barnsmóður hans, verður eigi fallist á, að rjett sje að telja að barnsmóðir hafi verið hjú barnsföður á þeim tíma, er styrkurinn var veittur, eða að honum hafi sem heimilisföður verið skylt að sjá fyrir framfærslu barnsmóður og barnanna, og þótt hann kunni að hafa tekist slíka skyldu á hendur gagnvart barnsmóðurinni, þá gat hann eigi með því bakað sveit sinni neina byrði. Það virðist því eigi hafa verið rjett að veita barnsföður einum styrkinn, þar sem ætla má, að hann hafi aðallega gengið til framfærslu barnanna, heldur hefði átt að veita hann báðum foreldrunum, en með því að erfitt er að greina, hve mikinn hluta styrksins barnsfaðir hafi þurft handa sjálfum sjer og hve mikill hluti hans hafi verið nauðsynlegur handa barnsmóður og börnum, þá virðist svo sem rjettast hefði verið eftir öllum atvikum, að veita sinn helming styrksupphæðarinnar hvoru foreldranna«.

Þenna úrskurð sýslumanns, sem borgarstjóri áfrýjaði hingað, staðfesti stjórnarráðið 29. mars þ. á. Hinn 13. desember f. á. virðist heimili þeirra Guðvarðar og Guðlínar aftur orðið bjargarþurfi, því þá er Guðlínu veittur 20 kr. fátækrastrykur af Reykjavíkurkaupstað. Tilkynnir borgarstjóri yður styrkveiting þessa þá þegar til birtingar fyrir framfærsluhreppi Guðlínar, er hann telur vera Skilmannahreppur í Borgarfjarðarsýslu, og krefst endurgjalds á honum að tveim þriðju. En með framannefndum úrskurði 28. mars þ. á. ákváðuð þjer, að Skilmannahreppur skuli laus við að endurgjalda þenna styrk, þar eð þjer teljið Guðlínu orðna sveitlæga í Reykjavíkurkaupstað, er hún þáði styrk þenna í desember-

109 mánuði 1912, enda hafði hún þá dvalið samfleytt í Reykjavík frá því í nóvembermánuði árið 1902. Byggið þjer úrskurð yðar á því, að fátækranefnd Reykjavíkur hafi talið, að Guðvarði einum væri veittur styrkurinn í júní f. á., og því verði ekki talið, að Guðlín hafi þegið hann.

Stjórnarráðið getur nú ekki fallist á það, að misskilningur fátækra-
stjórnar Reykjavíkur á fátækralögnum eigi að hafa áhrif á framfærslurjett Guðlínar, þar sem telja verður, eins og að framan segir, að styrkurinn hafi meðfram verið veittur til framfærslu barna hennar, og hún því hafi ekki dvalið, eftir því sem á undan greinir, 10 ár samfleytt í Reykjavíkurkaupstað án þess að þiggja styrk fyrir skyldulið sitt, og kemur í þessu efni ekki til greina, þótt styrkurinn sje ekki afturkræfur af framfærslusveitinni vegna formgalla við veiting hans. Það verður því að líta svo á, að Guðlín hafi ekki verið búin að vinna sjer sveit í Reykjavíkurkaupstað þegar henni var veittur styrkurinn þar í desember f. á. Og þar sem því hefir ekki verið haldið fram, að hún hafi unnið sjer sveit annarsstaðar, enda engin ástæða til að ætla það eftir æfiferilsskýrslu hennar, verður að telja hana sveitlæga í fæðingarhreppi sínum, Skilmannahreppi í Borgarfjarðarsýslu, og ber þeim hreppi þá að endurgjalda $\frac{2}{3}$ af hinum veitta styrk.

Samkvæmt þessu úrskurðast hjermeð, að umrædd Guðlín Helgadóttir skuli teljast sveitlæg í Skilmannahreppi, og að þeim hreppi beri að endurgjalda Reykjavíkurkaupstað framangreindan styrk, veittan í desembermánuði f. á, með 13 kr. 33 aurum.

Þetta er yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefnd Skilmannahrepps

110 Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu um innflutning á hundi.

Stjórnarráðinu hefir borist beiðni frá Boga Magnússyni á Skarði, um að honum verði leyft að flytja í land í Stykkishólmi hund frá Danmörku.

Eftir að hafa leitað álits dýralæknisins í Reykjavík um þetta mál, hefir stjórnarráðið samkvæmt lögum nr. 56 frá 10. nóv. 1905, sbr. lög nr. 25, 9. júlí 1909, veitt leyfi til þessa með eftirfarandi skilyrðum:

1. að hundurinn sje fluttur frá Danmörku beint til Íslands, og að honum fylgi heilbrigðisvottorð frá lögskipuðum dýralækni þar, og
2. að hjeraðslæknirinn í Stykkishólmi skoði hundinn og álití hann heilan heilsu og síðan sje hundinum haldið í sóttkví vikutíma þannig, að hann komi ekki saman við aðra hunda, og undir umsjón hjeraðslæknisins, er skoði hann að sóttkvíunartímanum liðnum og finni ekkert við heilbrigði hans að athuga.

Þetta er yður, herra sýslumaður, hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar, að því viðbættu, að nefndum Boga Magnússyni hefir verið tilkylnt þetta hjeðan.